

Seksuele energie & verlichting

De innerlijke draak getemd

Een draak is een mythisch wezen dat we in legendes en volksverhalen over de hele wereld terugvinden. Zoals veel andere mythische dieren, verbeeldt de draak krachten die we tegenkomen als we op reis gaan in onze binnenwereld. Wie heilig wil worden zal eerst, net als Sint Joris en de heilige Margaretha, de confrontatie aan moeten gaan met het vuurspuwende monster in zichzelf!

Tekst: Anne-Marie Wegh

Om te begrijpen waar de draak voor staat, moeten we eerst inzicht krijgen in het spirituele proces dat nodig is om het goddelijke te verwezenlijken: het proces van kundalini-ontwaken. In ons bekken, ter hoogte van het heiligbeen (!), sluimert een energiebron van goddelijke oorsprong die in veel tradities wordt verbeeld als een (opgerolde, slapende) slang. De oosterse tradities noemen deze krachtbron de kundalini-shakti, het christendom spreekt over de Heilige Geest. Een groot verlangen naar God doet deze 'slang' ontwaken, waarna zij opstijgt door de wervelkolom naar de kruin. Op weg naar het zevende chakra, worden de andere chakra's, en daarmee de gehele mens, door de goddelijke energie gezuiverd van alles wat ons verhindert om God te ervaren. Dat een slang, symbolisch gezien, zowel een positieve als een negatieve betekenis kan hebben, heeft te maken met de fases en valkuilen van het kundalini-proces. Als deze energie niet opstijgt, maar in de buik de onderste chakra's voedt, is het de slang die verleidt en aanzet tot het 'kwade', zoals bij Adam en Eva. Opgestegen en verbonden met de hogere chakra's, stelt deze energie de mens echter in staat om het goddelijke te ervaren en zich ermee te verenigen.

'Wie heilig wil worden, zal eerst de confrontatie aan moeten gaan met het vuurspuwende monster in zichzelf'

Negeer de draak en...

Het woord 'draak' komt van het Griekse *drakon* (Latijn: *draco*), dat slang betekent. De draak staat in de westerse tradities voor de kundalini-slang die nog in de buik verblijft. Iedere Godzoeker moet vroeger of later de strijd met de draak in zichzelf aangaan; een langdurig gevecht met de verlokkingen van de materie en de schaduwaspecten van de psyche die zich bevinden in het onderbewuste. De zwaarste strijd moet vaak worden geleverd met de seksuele verlangens. De rauwe oerenergie in het bekken moet worden uitgezuiverd en ten dienste komen van de hogere natuur. Dan wordt de draak een voertuig voor de mens om te kunnen reizen naar de werelden van het goddelijke. We zien dit beeld terug in het taoïsme, waar het staan of rijden op een draak verwijst naar verlichting. Een oude Chinese wijsheid luidt:

'Als je de draak negeert, zal hij je opeten. Als je met de draak gaat vechten, zal hij je opeten als je moe wordt en gaat rusten. Als je de draak berijdt, kun je gebruikmaken van zijn macht en kracht.'

Opgegeten of gedood worden door de draak, staat voor spirituele onbewustheid: een leven in het teken van genotzucht en egoïsme.

De draak als bewaker

In legendes, mythes en sprookjes heeft de draak vaak een grot als verblijf. Soms bewaakt hij een schat of houdt hij een prinses gevangen. Deze grot is het bekken van de mens, met daarin de

'In een grot bewaakt de draak een schat: in het bekken van de mens ligt de goddelijke energie verborgen'

goddelijke energie als schat. Wie deze schat wil bemachtigen, zal eerst de draak moeten overwinnen.

In de Griekse mythe van Jason en de Argonauten bijvoorbeeld, bewaakte een nooit slapende draak het Gulden Vlies. En de oppergod Zeus bezat een grot met een heilige waterbron die bewaakt werd door een woeste draak. Als er een prinses in het spel is, volgt meestal een huwelijk. Deze vreugdevolle gebeurtenis staat voor het heilige huwelijk: de innerlijke versmelting tussen het mannelijke en het vrouwelijke in de mens.

Sint Joris en de draak

In de legende van Sint Joris dreigt een koningsdochter geofferd te worden aan een draak. De toevallig passerende Joris schiet te hulp. Met het teken van het kruis. En na gebed weet hij de draak met zijn zwaard te verwonden. Hij geeft de prinses opdracht om haar gordel om de nek van de draak te binden. Het monster volgt haar daarna gedwee terug naar de stad. De gordel - een riem om de buik - symboliseert het beteugelen van de seksuele energie. De draak wordt niet gedood door Joris, maar 'aangelijnd' met een gordel, waarna hij doet wat de prinses wil.

Een prachtig beeld dat de kern van onze opdracht weergeeft. De (seksuele) krachten waar de draak voor staat moeten niet worden 'gedood', maar er moet meesterschap over verkregen worden. In het evangelie van Lucas beveelt Jezus zijn toehoorders aan:

'Laten uw lendenen omgord zijn en de lampen brandend'
(Lucas 12:35).

Wat hij hiermee bedoelt is: bewaar je seksuele energie voor God. Laat deze energie niet afvloeien via de onderbuik (omgord de lendenen), maar gebruik deze om de chakra's (lampen) te voeden (te laten branden). Het kruis en het gebed dat Joris inzet om de draak te overwinnen, staan voor het gericht zijn op God. Door je verlangens te richten op het hogere, verliest de draak zijn macht. Vanuit de goddelijke wereld zul je ook kracht en steun ervaren om deze weg te gaan. Ook het slot van het verhaal is veelbetekenend. Uit blijdschap dat zijn dochter is gered, laat de koning een kerk bouwen. Volgens de legende borrelde er op het altaar een bron van levend water op. Dit symboliseert de kundalini-energie die opstijgt naar de kruin, nu de draak is overwonnen.

De heilige Margaretha en de draak

Ook heilige Margaretha overwon een draak. Over haar zijn verschillende legendes in omloop. Volgens één versie wordt zij in haar cel bezocht door de duivel in de vorm van een draak die haar wil verslinden. Door het maken van het kruisteken verdwijnt het monster. Er is ook een variant waarbij zij haar ceintuur gebruikt om de draak meester te worden.

De heilige Margaretha door Rafaël

De heilige Margaretha door Joan Reixach

Aartsengel St. Michaël door Bartolomeo Della Gatta

Een omvorming van de draak zien we ook terug in het Magnum Opus van de alchemist. Op deze afbeelding zien we de glazen kolf waarin de alchemist in zijn laboratorium (de energie van) de draak transformeert. De zwarte, witte en rode kop van de draak staan voor de drie fases van het alchemische proces: nigredo, albedo en rubido. Het kroontje staat voor sublimatie (vergoddelijking). De glazen kolf staat symbool voor de alchemist zelf.

Draak in de kunst

De diepere betekenis van de draak kunnen we terugvinden in boekillustraties en schilderijen uit de late Middeleeuwen en de Renaissance. Vaak verhuld, omdat deze esoterische (lees: heidense) kennis niet openlijk kon worden gecommuniceerd. Een sprekend voorbeeld is het schilderij van Josse Lieferinxe uit 1490, waarop we de aartsengel Sint Michael zien in gevecht met de draak. Dat dit een verbeelding is van de innerlijke strijd in de mens tussen zijn hogere, goddelijke natuur en zijn dierlijke, seksuele verlangens, mogen we afleiden uit de poot van de draak die in het kruis van de engel staat.

Een esoterisch teken dat we veel terugzien in schilderijen met verborgen symboliek is het handgebaar van twee opgestoken vingers (de 2=1-code). Dit gebaar symboliseert het heilige huwelijk: het versmelten van het innerlijk mannelijke en vrouwelijke tot een eenheid. Het eindstadium van het proces van godsrealisatie. Twee voorbeelden hiervan zijn het schilderij van Sint Michael door Bartolomeo Della Gatta (1480) en het schilderij van de heilige Margaretha door Joan Reixach (circa 1456). De onderliggende boodschap is: het heilige huwelijk heeft plaatsgevonden, de draak is overwonnen!

Een ander voorbeeld van esoterische symboliek is het schilderij van de heilige Margaretha door Rafaël (1518). Deze bekende schilder heeft een voor die tijd heel gewaagde manier bedacht om uit te drukken dat de draak staat voor de seksuele verlangens van de heilige zelf. Zijn draak ziet er anders uit dan die van zijn collega's: het angstwekkende beest lijkt nog het meest op een gigantische worm. De opengesperde muil van het dier is onmiskenbaar een vrouwelijk geslachtsdeel.

Tot slot

Met seksualiteit is niets mis. Wie echter kiest voor de weg naar God, zal deze oerenergie moeten bewaren en transformeren. Omgevormd, wordt de woeste draak tot een rijdier dat je kan brengen naar de poorten van het Koninkrijk van God. •

‘Omgevormd, wordt de woeste draak tot een rijdier dat je kan brengen naar de poorten van het Koninkrijk van God’

In de oosterse tradities staat rijden op een draak voor verlichting